

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Premembe med justičnimi uradniki.

S Štajerskega, 24. junija.

Nevolja je vladala zadnjič na Kranjskem, ko je bil imenovan notarjem Nemec Galle za slovenski kraj.

Nam to imenovanje ni prišlo nepričakovano. Kajti že takrat, ko smo dobili v Marenberg notarja s Kranjskega, se je javno govorilo, da so se klerikalni poslanci kranjski potegovali za to premestitev, češ, da se dobi na Kranjskem prostor za kandidata Nemca!

Kako je ta Nemec klerikalcem tako na srce prirastel, da so mu šli na roke, nam ni znano.

Mislili pa si smo, da mu hočejo pripravi pot na Štajersko, kakor je to že običajno! Ker se v Trzinu ne more več Nemcev naenkrat nastavit pri notariatu, porabili se bodo v bodoče za to slovenski kraji, da se slovenski del Štajerske preakrbi z nemškimi notarji!

Justični minister pa skrbi, da se, kjer je to le mogoče, razširi nemška posest. Zato se Nemci brez znanja slovenščine nastavljajo pri sodiščih na Spodnjem Štajerskem; tisti redki Slovenci pa, kateri bi bili edini sposobni za službovanje med Slovenci, morajo na Kranjsko.

Veliki sodnijski okraj ptujski je imel dosihdodaj enega adjunkta, kateri je slovenščine popolnoma zmožen, kateri je ljudi razumel, katerega so tudi ljudje razumeli.

O tem se je lahko deželne sodnije svetnik g. dr. Folin že zadnjič prepričal, ko je v Ptuiju več dni sodnijo inšpiciral. Sedaj pa je tudi dr. Toplak premeščen v Ljubljano!

Neki nemški adjunkt, kateri je za Ptuj imenovan, še ni prišel v Ptuj, ker bi ga tam gotovo rabiti ne mogli. Dr. Torggler sedi sicer kot adjunkt v Ptuiju, toda ker slovenščine ni zmožen, nikakor ni za službovanje v Ptuiju sposoben! Kako neki sodi g. svetnik o sposobnosti adjunktov Glasa in Boscheka, s katerima je prišel tudi v

dotiko?! In vendar mi nimamo prav nič upanja, da bi se naše razmere na Štajerskem izboljšale!

Politična društva spijo. Državni poslanci smatrajo personalna vprašanja za malenkostna. Kako razumevajo svojo nalogo, razvidno je iz tega, da razun Berkso prav nobeden ni imel časa priti na pogovor, preden je šel načelnik kluba na Dunaj k seji eksekutivnega odbora! Da bi se personalna vprašanja reševala v klubu, kakor je to drugod običajno, da bi se klub kot tak zavzel za vsako tako vprašanje ter delal na njegovo ugodno rešitev, tega ne bomo lahko doživeli.

Potreba takega postopanja se je že večkrat povdarjala, toda zaman. Pogrezamo se vedno globokeje, rešitelj pa ne pride!

Tržaški namestnik.

Spletsko glasilo dalmatinske narodne stranke „Jedinstvo“ piše o tržaškem namestniku grofu Goëssu naslednje:

Znano je, da se našim bratom na Primorskem pod namestnikom grofom Goëssom nič boljše, prej slabše godi, kakor za časa Rinaldinija; razložek je samo osebni, in obstoji v tem, da je bil Rinaldini hitrejši in premetenejši. Iz zanesljivega vira čujemo, da so na Dunaju glede grofa Goëssa razočarani. Ministrom je znano, da mož niti po svojih sposobnostih, niti po svoji vednosti ni kos svoji službi. Njegova ustna poročila (pismenih itak ne piše on) obujajo začudenje. Namestnik grof Goëss tekom dveh let ni prišel tako daleč, da bi Primorsko vsaj površno poznal. On je človek, kateremu je aristokratski naslov že v zibel zagotovil lepo karijero. In tako so ga postavili na važno in delikatno mesto, kamor spada prav za prav diplomat prve vrste.

Kraj Barkovlje na pr. leži skoro pred tržaškimi vratmi, a namestnik je oni dan poročal, da je ta vas „una città“, to je mesto. V pogovoru z nekim ministrom je dejal, da je v okolici Trsta veliko Hrvatov, a samo malo Slovencev; o Hrvatih pa je

poročal, da so prav za prav Italijani, ki se samo zategadelj izdajajo za Hrvate, ker so jako religiozni in ker sovražijo Italijo radi tega, ker je papežu vzela Rim!

Ako se spominjamo birokratičnega poslovanja, po katerem vlada na Dunaju ne more v nobeni važnejši stvari ničesar ukreniti, ne da bi prej zaslislala namestništva, potem lahko umejemo, kako škodo so nam naredila poročila grofa Goëssa. Radi njih se mu pa direktno niti kaj očitati ne more. Saj ne poroča na ta način iz sovraštva proti nam, nego ker misli, da je res tako, kakor poroča.

Čujemo, da so merodajni dunajski krogi radi tega v skrbeh, in da mislijo upravo Primorske poveriti zmožnejšemu in spretnejšemu političnemu dostojanstveniku. Tudi Njega Veličanstvo cesar je bil v zadnjem času o vsem tem temeljito informiran.

V Ljubljani, 26. junija. Srednja stranka.

Ko so prišle v liste prve vesti o neki novi stranki, so jih sprejeli opozicionalci z velikim veseljem, saj so se nadejali, da se končno vendarle posreči razbiti desnico. Sedaj pa se je pokazalo, da je bila vsa akcija le neroden manever dveh ali treh za ministrskimi stoli težkih poslancev, ki nimajo niti v svojih strankah nobenega ugleda in nobene moči. Zategadelj so postali opozicionalni listi nakrat redkobesedni, nekateri se pa celo glasno togoté in govoré le o „mahinaciji klerikalcev“. Opozicionalci igrajo torej zopet enkrat vlogo lisice, ki je zaničevala grozdje, ker je viselo previseko!

Nemadarski narodi na Ogrskem.

Nemadarski narodi na Ogrskem gledajo z velikim zaupanjem v novega ministrskega predsednika plem. Szélla. Upajo namreč, da napravi konec dosedanji, zlasti pod Banffyjevo vlado brutalni madjarizaciji in zatiranju vseh narodnih pravic. Rumuni, ki so bili doslej pasivni napram vsem državnim dogodkom, se hočejo politično znova organizirati ter se udeležiti po dolgem času zopet volitev za državni zbor.

V to svrhu skličejo voditelji Rumunov več velikih shodov. Žal, da vlada med Rumuni nesloga! Tudi imajo Rumuni na Ogrskem in na Sedmograškem različna politična načela. Tudi Srbi in Slovaki niso složni, kar jim silno škoduje. Med Srbi se pobijajo razni voditelji že celih 30 let, zato pa jih Madjari v cerkvenih in šolskih zadevah uprav nečuveno zatirajo. Srbi upajo, da jim bo Széll v tem oziru pravičen. Tudi Slovaki iščejo varstva pri Széllu. Njihov jezik je preganjal Banffy iz šol in cerkev ter pospeševal madjarizacijo z vsemi sredstvi. Ali se izpolnijo vse te želje, se pokaže kmalu.

Mirovna konferenca.

Ruski zastopnik, ki je predlagal mirovna sodišča, je stavil zopet veleznamenit predlog glede razoroževanja. Staal predlaga namreč, naj se armade in vojaški budgeti tekom petih let ne pomnožé. Samo kolonialne čete se smejo povečati. Ako se sprejme ta predlog, bodo države pri svojih velikanstvih, vsako leto naraščajočih stroških za armade mnogo prihranile, kar se bode porabilo plodnosnejše v gospodarske in kulturne svrhe. Mirovna konferenca bode zborovala bajé k večjemu do srede julija. „N. Fr. Pr.“ poroča, da se bodo mirovne konference vsakih sedem let ponavljale.

Nemiri na Balkanu.

„Reichswehr“ trdi v sobotnem listu, da si je pridobila Avstrija novih zaslug za mir na Balkanu, ker je grof Goluchowski naročil baronu Calice, naj energično posreduje pri porti radi izgrediv Albancev in regularnih turških vojnih čet. To posredovanje je imelo najboljše vspheh.

K položaju na Francoskem.

Ministrski predsednik Waldeck-Rousseau je izdal na prefekte okrožnico, v kateri pravi, da hoče ministrstvo braniti republiko ter da stoji nad strankami. Brez strankarstva morajo biti torej tudi prefekti. Dogodkov, ki so se zgodili pred nastopom nove vlade, Waldeck-Rousseau noče preiskovati ter odklanja vsako poročilo o njih. Tudi vojni minister Gallifet je izdal na poveljnike polkov okrožnico, v kateri pravi

je često govoril o njih kakor da so živa bitja. Jednemu svojih prijateljev je nekoč pisal: „Li veste s kom se poroči Felix de Vandenesse? Vzeti hoče neko gospico Grandlien. To je izborna partija. „Grandlienjevi so bogati“ ... itd. Novozaročena pa sta bila le osebi iz njegovega romana, katerega je pisal ravnokar ... Ko je bil na smrtni postelji in zdravniki niso mogli spoznati njegove bolezni, jim je zatrjeval, da dr. Blanchon pozna popolnoma njegovo naravo ter je zahteval, da pošljejo ponj. In dr. Blanchon je bil zopet junak nekega njegovega spisa!

Balzac je bil torej tudi original! Bogastvo in slava sta mu bila vzora, za katerima je težil Balzac vse svoje življenje. Zato pa je delal najrazličnejše načrte, posvetil se je sedaj temu, sedaj onemu poklicu, izdajal je časopise, nekoč je šel celo v Sardinijo, da bi zasute srebrne rudnike, za katere se Rimljani niso več brigali, zopet odkril. Toda imel je vedno in povsod smolo. Vsa industrialna podjetja so se mu ponesrečila, ves lov za denarjem je bil brezvzpešen. Da bi plačal svoje dolge, je delal po 18 ur na dan, a vse ni nič pomagalo. Vse svoje življenje je ostal revež; živel je v bedi, veliko stradal ter pri tem vedno sanjaril o neizmernem bogastvu.

Tudi one slave ni dosegel za ...

LISTEK.

Jubilej realističnega romana.

(Spisal Ivan Lokar.)

Minilo je stoletje, odkar je bil v mestu Toursu na Francoskem rojen slavní francoski romanopisec, začetnik, osnovelec evropskega romana XIX. stoletja, mojster realistik, za katerim so krenili Flaubert, Zola, Goncourt, Daudet, Maupassant in še cela armada realistov, mož uprav velikanstvih, skoraj nedosegljivih literarnih zaslug, Honoré de Balzac. Balzac je prvi, kateri je začel slikati človeško življenje, resnico ter razkrivati najtajnejše človeške misli in čustva. Prikazival je velike prizore socialnega življenja vseh slojev človeštva. Njegova dela niso puble fraze ali lepo tiskane knjige, nego pravo istinito življenje, poetične fotografije žive istine, kolosalne slike, katerim je kumovala muza Veritas.

Balzac je bil izboren, minuciozen opazovalec, ki je umel slikati mojstrski najrealističnejše značaje, in znal popisati plastično najrealnejše in najneznatnejše dogodke. Dunajska moderna „Wage“ ga imenuje največjega analitika, najfinjšega anatoma misli ter najrafiniranejšega razmotrivalca

duše, umetnika, čegar pogled je prodril v človeška bitja kakor skozi steklo ... Balzac se je lotil največje in najhvalečnejše naloge poezije; prikazival je v svojih romanih največjo istino, resnične ljudi, njih duševne borbe ter njih obupni boj za obstanek. Vse imamo živo pred očmi. To so ljudje od mesa z rdečo, gorko krvjo, z vsemi svojimi slabostmi in vrlinami, bitja, katera trpe, kakor mi trpimo, ki čutijo, kakor mi čutimo. Ta „Napoleon romana“, — kakor ga imenuje akademik Bourget, — ne moralizuje kakor romantiki. ne sodi in ne sanjari kakor neslani dekadentje, Balzac samo živi s svojimi junaki resnično življenje. Življenje mu je vir, posoda največje in edino resnične poezije. V njegovih delih se zrcali praktična, trezna stran življenja. Po njegovem mnenju je človek bolj k slabemu kakor dobremu nagnjen, zlasti pa nad vse sebično bitje; svet, vsa človeška družba mu nista bila družega kakor konflikt različnih egoizmov, v katerem zmaga vedno močnejši in zdravejši.

Največje ter najslavnejše delo Balzacovo je ciklus romanov „Comédie Humaine“, v katerem je združil vse boljše svoje spise v celoto. Tu je zastopana vsa človeška družba; v tem orjaškem delu je razkril pisatelj srčne in dušne strani najrazličnejših tipov, predložil je celo človeško

generacijo. Slikal je tako živo, tako mojstrsko, da je dobil nad 10.000 pisem žensk, katere so se čutile prizadete, katerih doživljaji so bili do pičice jednaki ali vsaj slični dogodljajem v Balzacovih romanih. No, očitvidno je, da Balzac teh dam ni poznal; to dejstvo je dokaz, da imajo ljudje na svetu kolikor toliko vsi iste slabosti, da je življenje vzlic variacijam vedno isto, da takorekoč samo sebe plagira. Dame, ki so opazile same sebe v Balzacovih delih ter zategadelj vpile in razgrajale, so se s tem samo osmešile, saj so povedale javno to, česar nihče še vedel ni.

Balzac je bil v nekem oziru čudak, in strmeti moramo prav za prav, da je umel tako tako izborno slikati življenje, saj se je včasih za več mesecev zaprl v svoje stanovanje ter je skoro neprestano pisal, ne da bi se bil brigal za svet. Čital ni skoraj nobenega časnika, jedel ni skoraj ničesar, pil je le mleko in črno kavo. Ta literarni velikan je imel tako bogato razvito domišljijo, da so mu zadoščala že najmanjša opazovanja, da je s pomočjo teh potem ustvaril v svoji glavi ves značaj posameznika. Ker je imel poleg tega tudi sila ostro oko, izpoznaval je v trenutku različne situacije življenja, in jih potem porabil v svojih romanih ... V svoji tipe, v svoje junake se je Balzac tako umislil, da

da prevzema odgovornost za armado brez strahu. — Opozicijski listi so se že pomirili, in današnja seja parlamenta ne bo tako nevarna, kakor se je poročalo prvi dan po sestavi novega ministristva. „Temps“ piše, da bo novo vojno sodišče Dreyfusa prav gotovo oprostilo, da bo vojno sodišče samo potrdilo sodbo kasacijskega dvora. Dreyfus še ni došel na Francosko, pač pa ga pričakujejo danes. — Senator Trarieux, ki se je potezal ves čas za revizijo, je objavil v dunajski reviji „Die Wage“ članek, v katerem pravi isto kar „Temps“, da bo Dreyfus oproščen, ter da nastanejo potem gotovo dobre notranje razmere na Francoskem, ki je miru že skrajno potrebno.

Izgnanstvo v Sibirijo odpravljeno.

Car Nikolaj hoče odpraviti izgnanstvo v Sibirijo ter je imenoval v to svrhu komisijo, ki se bavi že od 5. maja t. l. s tem, vprašanjem. Komisija mora določiti, kako se naj nadomesti kazni izgnanstva, kako naj se izboljša usoda dosedanjih izgnancev in kako naj se uredi prisilne delavnice. Komisija je izdala na vse pravnike in državnike poziv, da naj stavijo v tej zadevi svoje predloge ter jih naj pošljejo državnemu svetniku Petroviču ali šefu generalnega ravnateljstva kaznilnic, Salomonu.

Anglija in Transvaal.

Da se Boerci pripravljajo na vojno z Anglijo, dokazuje, da je zapustilo v zadnjih dveh mesecih Johannesburg 7580 oseb. Volkraad pa je sklenil 22.500 funtov šterlingov za nabavo municije, 39.950 funtov šterlingov za vojni material in 13.527 funtov šterlingov za pomnoženje topničarstva.

Filipini.

Nesreče, katere se doživeli Američani zadnje mesece v boju s Filipinci, so zbudile v Ameriki veliko razburjenje. Razni listi se oglašajo že za to, da naj pokliče vlada vso vojsko s Filipin ter da Filipincem svobodo. Dne 20. t. m. so se vršili zopet večji in manjši boji. General Wheaton je zašel s 1. bataljonom 4. polka v zasedo in Filipinci so ga obdali s treh strani ter bi skoraj postrelili vse vojake, da mu nista prišla v zadnjem trenutku dva bataljona na pomoč. Vendar je moral Wheaton z vso svojo armado bežati, ker so streljali nanjo Filipinci z vseh strani. Tako dosegajo američanski generali drug za drugim poraze in blamaže.

Dopisi.

Iz Šenčurja, 23. junija. Na dopis iz Šenčurja v „Slovenskem Narodu“ o zgodovini našega gasilnega društva je „Slovenec“ obelodanil budalast odgovor, za kateri zaslužim, da se nekoliko okrepa po prstih. Šenčursko gasilno društvo ustanovilo se je brez dovoljenja občinskega odbora. To je prvo gasilno društvo v lepi naši kronovini, ki se je borilo več kakor dve leti za to, da sme nastopiti s potrjenimi pravili v javnost. Petkrat odklonil je občinski odbor

katero bi bil dosegel v polni meri. Romantiki so ga preganjali z vsemi sredstvi, francoska akademija pa ga ni izvolila svojim članom, češ, da so njegovi spisi — nemoralni.

No, tudi njegovemu največjemu učencu, Emilu Zoli se radi klikovstva godi ista. Zato pa so v akademiji razne literarne ničle, katere je dvignilo politično strankarstvo.

Šele po Balzacovi smrti so začeli Francozi in tudi drugi narodi spoznavati, kaj jim je bil ta velikan moderne književnosti, in začeli so ga slaviti kakor očeta realističnega romana, ki je potisnil v stran sentimentalni, nabuhli romanticizem, neslane izrodke prebujne domišljije. Balzac je ustvaril sedanji roman, ki slavi torej te dni svoj prvi jubilej.

Seveda kakor noben umetnik ni bil in ni popolen, tako tudi Balzac ni bil dovršen. Imel je slabost, da je včasih zašel v preobširno, prenadrobno popisovanje, ker ni mogel najti prave, odločilne besede, s katero bi bil na kratko očrtal situacijo. Tudi je imel čudno navado, da je svoja dela, oziroma svoj slog razširjal, popravljal in spise dolgo pillil in brusil, kar je bilo včasih spisom na škodo.

Toda ti nedostatkoli so nične malenkosti, katere so vzpričo velikih, nevenljivih zaslug, ki si jih je pridobil Balzac po-

predlog zastopnika Šenčurjanov, da se ustanovi gasilno društvo. Odklonil ga je vselej s toliko glasovi, kolikor obč. odbornikov je bilo ravno navzočih, izvzemši glasova dveh. Vsako podporo gasilnemu društvu je občinski odbor odklonil, misleč, da bo s tem gasilno društvo uničil. Dobili pa smo pomoč od drugod. Gasilno društvo, ki ima komaj tri mesece potrjena pravila, ima že 500 gl. premoženja. To Vas boli, častiti občinski očetje, to peče, to Vam stiska tanke vesti! Bodite pa le brez skrbi, naša trdnjavica ima že čez 50 hrabrih bojevnikov, ki nikdar ne bodo pustili svoje zavednosti in prepričanja teptati. Mi vstajamo in Vas je strah! Naše bralno društvo, ko je časopise je že večkrat z veseljem, zanimanjem in zastojni gospod dopisnik „Slovenca“ prebiral, prav uspešno deluje. Poleg dejstva, da ima osem slovenskih časopisov, med katerimi je „Slovenski Narod“ najbolj priljubljen, naročenih in plačanih, ima še za dve leti, odštevši udmino, sredstev, da plača za te časopise naročnino. Trdna volja, jedinstvo in neomahljivost, in kar je glavno, značajnost Šenčurjanov je sad bralnega društva. To Vam ne diši, kakor nam Vaš vinsko duhoviti program ne. Drugo kar g. dopisnik tako zmedeno omenja, dokazuje, da se je, preden je sestavil dopis, posvetoval s Selanovo kletjo. Omenja, da Šenčurjani nismo šli (pred dvema letoma) gasit v Polico, ker smo hudi na Velesovce. To je nekako tako, kakor ko bi na pr. na Viču gorelo, bi ne šli ljubljanski gasilci gasiti, ker so hudi na — Šentvidce! Razumemo. Odbornik Selan pa, ki je podpisanemu razjasnil, da kadar gori, gre dim in plamen kviško, naj pazi, da se mu ne osmodé namazane brke. Dopisnik omenja tudi občinskih volitev. Dobro, da je spomnil, zadnji čas je že, da se razpišejo. Oče župan čuti, da se mu stolec maje. Vse ga čisla, posebno odkar je vulgo Hlebcu iz Luž dokazal na cesti, da ne zna samo z glavo, temveč tudi z rokama delati. — Zavedni člani gasilnega društva, spolnajte svoje dolžnosti, kakor ste jih spolnjevali dosedaj! Dolžnost Vam je, svetu in nasprotnikom pokazati, da naše geslo „na pomoč“, ob katero se nasprotniki zaletujejo ob vsaki priliki, tudi dejanski izvršujete. Občinskim odbornikom pa, ki se niso sramovali dolgo let prejemati iz občinske blagajne plačilo za udeležbo pri občinskih sejah, se tudi dejstva, da so vsako podporo prostovoljnemu gasilnemu društvu odklonili, ni treba sramovati. — Fran Kuralt, načelnik gasilnega društva in predsednik bralnega društva.

Z Vranskega, 26. junja. Od nekaj znana miroljubnost vranskega trga bila je vzrok, da se je trg s prebivalstvom v zadnjem času blatil na tako nečuten način. Živeli smo do zadnje občinske volitve v najlepši slogi, spoštovali vsacega mirnega uradnika ali tučja, a pri vsem tem spolnili povsem svojo narodno dolžnost. Čitalnične veselice slule so daleč na okrog, požarna bramba in podružnica sv. Cirila in Metoda storili sta povsem svojo dolžnost, in v zadnjem času se je celo ustanovila „Vranska

polnoma porazgube. Čitaje njegove klasične spise, polne pretresljivih in ginljivih slik fizičnega in psihičnega življenja človekovega, se mu moraš le diviti ter nad vse občudovati plastiko njegovega sloga, resnost in velikost njegovih snovij in fini čut, s katerim je zadel v človeškem srcu vedno ob pravo struno. Balzac je bil pravi titan, ki se je igral z velikimi ideami, z velikimi čuti ter bil torej pravi kontrast sedanjih dekadensov s svojim kurjim obzorjem in s svojimi otroškimi ideami in otroškim blebetanjem.

Balzac je bil prvi, ki je energično razdejal kraljestvo nezdravega romanticizma ter poletel iz „nebeških višin“ nazaj na večnokrasno zemljo, v zdravo naravo, v pristno življenje ter tako očrtal smer, po kateri so mu sledili in mu še sledé vsi poznejši največji in najbolj slavljani pisatelji-umetniki. Balzac je podelil vsemu stoletju znak realnosti in pečat resnice, najlepše božje hčerke.

Bog je večna, živa resnica. Težé za to resnico, se bliža pisatelj torej najbolj Bogu. največji popolnosti. Za to popolnostjo je stremil vse svoje življenje Balzac, so stremili vsi njegovi učenci — zato pa jih Bog radi njihovih del gotovo ne bo obsodil.

To smo hoteli povedati znova ob jubileju realističnega romana in njegovega očeta.

Vila“, katera v vsacega osiru zavzema jedno prvih mest med pevskimi društvi na Slovenskem. Očitnih nasprotnikov nismo poznali, jednoglasno volili smo državne in deželne slovenske poslance in tudi občinske volitve so stekle do zadnjega povsem mirno. „Ta mirnost mi ne ugaja; zmešati moramo, da bo več življenja na Vranskem“, je rekel neki, že skoraj po vsem svetu znani gospod, ki je prišel semkaj služiti svoj kruh. Vseled nenasitne častihlepnosti je začel istinito mešati in mešal je tako dolgo, da je zmešal ves trg. Namesto ljubega miru se je začelo sovraštvo, in kdo drugi ima od tega masten dobiček, kakor naš skupni nasprotnik! Kdo je torej kriv sedanjih neznosnih razmer? Rekurz proti zadnjim občinskim volitvam je provzročila pohlepnost po županem stolu. Jedino to je rodilo ta gnjili sad in je krivo, da so se naše razmere obrnile skrajno žalostno. Pritisk pa je prevročil protipritisk. Ustanavljali ste proti domačnomu celó konsumno društvo, a pri vsem tem povsodi propadli. Ne, — povsodi niste propadli, nekaj ste s svojim ruvanjem vendar dosegli! Nemir na Vranskem in veselje tretjega, t. j. pobiranje podpisov za nemško šolo! Ljudstvo je bilo poprej docela nepokvarjeno. Dolžnost vse slovenske inteligence na Vranskem je bila torej, složno delovati in dajati priprostemu narodu najboljše izglede. Tudi kmet ima oči in ušesa! Če vidi, da se hodi v jedino nemško gostilno, kjer je sedež skozi Vransko vozečih nemških hajlovcev, kjer se po gostilniških mizah šopirijo šopki Bismarckovih modric mesto užigalic sv. Cirila in Metoda, kjer je najti vse popred, kakor najmanjši znak slovenskega, če dalje kmet sliši, da se slovenska inteligence poslužuje med seboj in z otroci jedino blažene nemščine, tedaj pač ni čuda, da posnema v vsem tem kmet gospodo in tudi on zahteva, da se njegovi otroci v šoli v jedino istem jeziku uče in poučujejo. To ste, gospodje, morali zapaziti že zdavnaj, a tega niste storili do danes, ko je že prepozno, in ste raje delovali za osebno čast in zabavo. Ne delajte odgovornih torej nas, povsem nedolžnih tržanov, temveč krivi vsemu ste jedino Vi! Denite roko na srce in pripoznajte odkrito, da se simpatije ljudstva ne dajo priboriti s silo, temveč le pridobiti na drug lepši način. Naj toraj Slovenija vsled naših dogodkov na Vranskem ne plaka nad tržani, temveč miluje naj tisti del naše inteligence, kateri je kriv vseh nemirov na Vranskem!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. junija.

— **Osebnosti.** Ministrski tajnik v finančnem ministristvu gospod dr. Friderik Ploj je imenovan sekojskim svetnikom v istem ministristvu. — Asistent južne železnice g. Josip Princ v Brežicah je premeščen na postajo Rakek.

— **Zapisega župana Hribarja.** Izvolitev gospoda Ivana Hribarja županom ljubljanskim dobila je najvišje potrjenje. Slovenska zapisega vršila se bo prihodnji ponedeljek dne 3. julija ob enajstih dopoldne v mestni dvorani.

— **Vstopnice za galerijo mestne dvorane.** Povodom slovesne zaprisege župana ljubljanskega dovoljen bodo vstop na galerijo le proti izkaznicam, ki se dobivajo pri predsedstvenem tajniku g. Lahu.

— **Pogajanja med Slovenci in Lahi na Goriškem.** Zopet so se začela med slovenskimi in med laškimi deželnimi poslanci pogajanja, da se omogoči zborovanje dež. zbora. V „Soči“ o teh pogajanjih čitamo: Po 3 zaupnikih z vsake strani se vrše pogajanja med slovenskimi in laškimi poslanci. Kolikor čujemo, teh pogajanj ne bo še kmalu konec, ker se obravnava temeljito, da bi se spravilo obé strani na neko stališče, s katerega bi se dalo omogočiti delovanje deželnega zbora. To stališče mora seveda biti le tako, da se slovenskim zakonitostim ugoti tako, da naši poslanci brez skrbi vstopijo v deželni zbor; o kakem drugačnem stališču ne more in ne sme biti govora! Italijani so v skripih, zlasti „il magnifico podestà“, ki vseled vzornega gospodarstva nujno potrebuje tisti najemniški davek! Visoka protislovenska politika na magistratu proti spravi do cela s tira voz mestnega gospodarstva!

Mislamo, da se prav nič ne moremo, ako rečemo, da Italijani napno vse svoje moči, da bi vjeli Slovence v kako sanjko, da bi jih kako preseleli, da bi vetopili v deželni zbor, kjer bi se potem pač izpolnile želje Italijanov, pokopale pa toli nujne zahteve Slovencev. Če je kdaj bilo treba našim poslancem skraj neprevidnosti ter velike energije in odločnosti, tedaj je potreba sigurno iste v teh kritičnih časih v največji meri. Gre se za preobrat, kateri mora priti. Italijani tudi ne morejo več živeti kar tako brez deželnega zbora, zato se pogajajo, drugače bi tega ne storili. Zategadel pa je pred vsem največ odvisno od slovenske strani, kakšen bo ta preobrat, ali ima deželni zbor v sedanji sestavi še delovati, ali pridemo do razpusitve istega. Čujemo celo glasove, da kriza skonča tako, da bomo imeli deželni zbor že prihodnji mesec, ali tega le ne vrjamejo! Pač pa se nam dozdeva, da Italijani s svojimi zvijačami bodo hoteli vjeti Slovence, kar pa se ne sme zgoditi, in deželni zbor v svoji sedanji sestavi — najbrž ne bo več zboroval.

— **Tretjerednice na delu.** Ljubljanske tretjerednice razpošiljajo v nemškem jeziku pisano „Jeruzalemsko molitev“, kateri je dodano naročilo, da mora prejemnica molitev devetkrat prepisati in razposlati devetim osebam, sicer jo zadene nesreča. S tem so dosegle, da so vsi južni kraji kar prepljavljeni s temi molitvicami. Tem ženskam se ve ni mogoče dopovedati, da to, kar se uganja s to „jeruzalemsko molitvico“ nima nobenega smisla. Menimo pa, da bi duhovščina lahko opozorila te svoje ovčice, da bi storile Bogu veliko bolj dopadljivo delo, ako bi tiste krajcarje, ki jih porabijo za pisemske znamke, darovale revežem, kakor pa, da razpošiljajo te molitvice.

— **Deželno pomožno društvo „rudečega križa“ za Kranjsko** imelo je pretečni obdrtok v prostorih tukajšnje trgovske in obrtniške zbornice letošnji redni občni zbor. Otvorivši občni zbor, pozdravil je prvi podpredsednik, gospod ces. svetnik Murnik zborovalce ter poročal potem o društvenem delovanju v pretečenem letu. Uvodom svojega poročila spominjal se je poročevalca ranjke cesarica Elizabete, ki je dne 10. septembra lanskega leta na tako tragičen način končala svoje življenje ter petdesetletnice prevzvišenega našega monarha cesarja Franca Jožefa I. V trajen spomin pokojne cesarice zgradila se bode v jubilejski cerkvi na Dunaju posebna kapelica. V ta namen nabira društvo „rudečega križa“ prispevke. V Ljubljani nabralo se je 294 gl. 60 kr., kranjske podružnice pa so nabrale 468 gl. 20 kr. Povodom vladarskega jubileja cesarjevega ustanovilo je avstrijsko društvo „rudečega križa“ ustanovo v podporo vojaških invalidov ter v to svrhu odločilo 300.000 gl., povodom smrti protektorjevega namestnika nadvojvode Karla Ludovika pa ustanovo v podporo vojaških vdov in sirot, v kateri namen je društvo darovalo 70.000 gl. Namesto pokojne cesarice prevzela je pokroviteljstvo „rudečega križa“ prestolonaslednica vdova, nadvojvodinja Štefanija. Namesto umrlega grofa Franca Falkenhayna, ki si je povodom potresne katastrofe pridobil velike zasluge za mesto ljubljansko, bil je izvoljen predsednikom zveze knez Alojzij Schönburg-Hartenstein. Kar se tiče zdravstvenih naprav, katere bi v slučaju vojske aktiviralo deželno pomožno društvo samo ali pa v zvezi z ženskim pomožnim društvom, projektovane so te-le: bolniška postaja s prenočiščem za 210 mož, postaja za rekonvalescente (za 100 mož) in bolniška postaja brez prenočišča z opoludansko hrano na kaki železniški postaji. Gospod knezoškof dr. Jeglič dal je društvu na razpolago svoj grad v Goričanah, da se v slučaju vojne po možnosti porabi v namene „rudečega križa“. Deželni zbor kranjski dovolil je v društvene namene prispevek 100 gl., kranjska hranilnica pa 300 gl.; obema izrekla se je topla zahvala. Koncem preteklega leta imelo je društvo 203 člane in sicer 3 častne, 198 rednih in 2 podporna. Društveno premoženje znašalo je koncem lanskega leta 17.008 gl. 69 kr. v gotovini in 565 gl. v obligacijah ter se je v primeri s prejšnjim letom pomnožilo za 1200 gl. 15 kr. Podružnice imele so 493 členov in 7040 gl. 64 kr. premoženja. Občni zbor vzel je poročilo o društvenem delovanju na znanje, odobril računski zaključek za leto 1898 ter izrekel toplo zahvalo vsem oblastvom, kor-

poracijam in osebam, ki so društvene koristi pospeševale in društveno vodstvo pri patrijičnem delu podpirale, zlasti vodstvom podružnic, odposlancem k zveznemu zborovanju, vojaškim svetovalcem, računskim preglednikom in v Ljubljani izhajajočim časopisom. Končno izrekel je občni zbor posebno priznanje in zahvalo gospodu cesarskemu svetniku Murniku za vztrajno in vpešno delovanje.

— Irredente ni! ... Že večkrat smo govorili o veliki preiskavi, katere se vodi v Gorici proti raznim glavarjem laške stranke. Jeden teh, mestni živinozdravnik Codermaz, se nahaja v preiskovalnem zaporu. Povod tej preiskavi so dale protiaustrijske demonstracije, katere so uprizorili člani razpuščenega društva „Lega della gioventù friulana“ o priliki izleta v Červinjan in v Terzo. Kakor se zdaj čuje, so izletniki pri tisti priliki s takim navdušenjem napivali spominu obešenega Oberdanka, da so za 50 gld. čaš razbili! To je prav zanimivo. In vendar trde gotovi oficielni krogi, da na Primorskem ni irredente!

— Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ je prejel od biciklističnega društva „Slovjen“ v Zagrebu brzozavno naznanilo, da v zanesljivostjo pričakuje udeležbe Slovencev pri naznanjeni dirki ter je vsled tega termin za oglasila podaljšal do torka zvečer. Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ pričakuje, da se bodo slovenski dirkači temu pozivu odzvali in da se bodo udeležili dirke, dne 29 t. m. iz Zagreba v Sušak, katero priredi bratski klub „Slovjen“, od drugih pa pričakuje, da napravijo vsaj izlet v Sušak in so navzoči na štartu. Kako morejo sicer slovenski kolesarji pričakovati udeležbe Hrvatov pri dirkah v Ljubljani, ako njihove dirke tako zane-marjajo!

— Gostovanje gosp. R. Inemanna v Pragi. Režiser slovenske drame, gospod Rudolf Inemann, bo gostoval 1. julija, t. j. bodočo soboto na praškem narodnem gledališču v ulogi Shylocka v Shakespearovem „Beneškem kupcu“.

— Turistika. Triglavsko koča na Kredarici se odpre dne 1. julija. Oskrboval jo bode Jože Hamerlic iz Radovljice; upamo, da v občno zadovoljnost. — Na Črni prsti v Orožnovi koči in na Velem polju v Vodnikovih koči je tudi že vse pripravljeno za sprejem turistov. — Koča na Rodici v Bohinju odpre radovljiška podružnica „Slov. plan. društva“ dne 1. avgusta. Do tistega časa bode prejšnja pastirska koča, ki jo je kupila ta podružnica, vsa preosnovana in urejena. — Novi planinski razglednici. Vrla radovljiška podružnica „Slov. planinskega društva“ je izdala dve novi razglednici. Ena predstavlja zapadni del Mojstrane, druga pa izvir Save Dolinke (Nadiže) v Planici in pa Planico samo z Mojstroko in Jalovcem. Obe razglednici sta krasno in jako okusno izvedeni.

— „Delavsko bralno društvo“ v Idriji priredi v nedeljo dne 2. julija t. l. na vrtu g. Frana Didiča veselico. Vzpored: 1. M. pl. Farkaš: Koračnica iz opere „Prodana nevesta“, tamburanje. 2. V. Švigin: „Bolgarski napravi“, tamburanje. 3. * * * „Glas domovinski“, moški zbor. 4. R. Kreis: „Veseli valček“, tamburanje. 4. J. Aljaž: „Občutki“, moški zbor. 6. A. Blažič: „Zbirka narodnih pesnij“, tamburanje. 7. H. Volarič: „Ti osrečiti jo hoti“, moški zbor. 8. M. pl. Farkaš: „Moje milje“, tamburanje. 9. Leben: „Mornar“, moški zbor. 10. M. pl. Farkaš: „Slava Slovincem“, koračnica, tamburanje. Začetek ob 4. ure popoldne. Ustopnina za ude 10 kr., za neude 20 kr. za osebo. Pri neugodnem vremenu se vrši veselica zvečer ob 8. uri v gorenjih prostorih.

— Ujet ropar. Jeseni je bil posestnik Jakob Kotar s Primskovega v litijemskem okraju žrtev predrznega roparskega napada. Vzlic vztrajnemu poizvedovanju orožnikov se ni posrečilo, priti storilcu na sled. Orožniki so pač prijeli posestniškega sina Matveža Drakslerja iz Kopacije, a preiskava proti njemu se je morala ustaviti. Sedaj je deželno sodišče izvedelo, da je dotični rop izvršil onjane Janez Fakin, ter ga je dalo takoj aretovati.

— Nesreča. Terezija Krivic iz Zgor-njih Jarš je 22. t. m. pustila svojo po pet in tri leta stara otroka sama na vrtu. Otroka sta padla v mlinski jarek, ki je poleg vrta, in sta v njem utonila.

— Bralno pevsko društvo Maribor priredi v soboto dne 1. julija t. l. v prostorih katoliškega delavskega društva (Hotel Stadt Wien) svoj peti redni občni zbor z običajnim vzporedom. Zborovanje se prične ob 1/8. uri zvečer. Po zborovanju bo veselica, zajedno odhodnica gg. pevovodji St. Skrbinku in odborniku J. Skvarči. Vese-lica, pri kateri se vprizori gledališka igra „Zamujeni vlak“, se začne točno ob 1/9. uri. Vstopnina 20 kr. Udje prosti.

— Veselica v Žalci, v korist Hausen-bichlerjeve kočje na Mrzlici se bo s prijaznim sodelovanjem „Vranske Vile“ in celjske narodne godbe vršila dne 2. julija t. l. v prostorih Hausenbichlerjeve gostilne v Žalci. Koncertu, ki se začne ob 5. uri, sledi ples Vstopnina za osebo 1 kron.

— Južnoštajersko hmeljarsko društvo, ki ima svoj sedež v Žalcu, razposlalo je spodnještajerskim hmeljarjem naslednji poziv: Podpisano društveno vodstvo vabi vse p. n. spodnještajerske hmeljarje k vde-ležbi svetovne razstave v Parizu l. 1900. Hmelj se bode razstavil v uzorcih in tudi v celih balah. Da se v zavojih (embalaži) doseže enakomernost, naročilo bode pod-pisano društveno vodstvo jednake vreče, ne le za uzorke, ampak tudi za cele bale ter jih bode hmeljarjem prepustilo po lastni ceni. P. n. hmeljarji, kateri se hočejo vde-ležiti navedene razstave, naj to najkasneje javijo do 5. julija t. l. društvenemu vod-stvu z opombo, ali bodo razstavili le uzo-robnosti se javijo pozneje v časopisih. — Žalec, dne 25. junija 1899. — Vodstvo južnoštajerskega hmeljarskega društva: Franc Roblek l. r. podpredsednik. Anton Petriček, tajnik.

— Hrvatsko pevsko društvo „Ja-dranska vila“ na Sušaku priredi v nedeljo dne 2. julija izlet v Lokve. Odhod s poseb-nim vlakom ob 2. uri 15 min. Zvečer pri-redi v Golubnjaku koncert, pri katerem so-delujeta pevski in tamburaški zbor.

— Pojasnila. K notici „Na katoliški podlagi“, v kateri smo poročali, da je bil v Radečah aretovan uslužbenec katoliškega društva radi pregreška proti pravosti, nam je dostaviti — kar je bilo sicer že iz konteksta razvidno — da je bil areto-vanec v službi katoliškega konsumnega društva radeškega. — Poročilo o pijanem delavcu Slani, ki je oni dan skočil v Ljub-ljanico in utonil, smo naprošeni dostaviti, da je bil ključ do rešilnega čolna obešen na mitnici ravno tam, kjer visi vedno, naj je mitniški prejemnik navzočen ali ne. — Končno izjavljamo, da sobotne notice, tičoe se velikolaškega gospoda postajenačelnika ni spisal g. Ivan Pucelj.

* Petdesetletnica pisateljstva Zmaja Jovana Jovanovića, največjega srbskega pesnika, se je slavila včeraj v Zagrebu. Slavnosti so se udeležili zastopniki različ-nih srbskih in hrvatskih društev in listov. Došlo je mnogo odličnih gostov iz Srbije, Bosne, Dalmacije, Ogrske in Črne gore. Zastopane so bile ogrska, črnogorska in hrvatska vlada.

* Bolezen grofa Jaroslava Thuna. B rat ministrskega predsednika, grof Jaro-slav Thun, kateri je vsled uživanja slabe vode dobil vročinsko bolezen, je baje jako slab; zdravniki nimajo upanja, da bi ozdravel. Grof Jaroslav Thun, je vrl, pošten mož, po katerem bode gotovo žalovalo vse češko plemstvo.

* Napadalec italijanskega kralja, anarhist Acciarito, ki je hotel lani kralja zabosti, je povedal sedaj tudi svoje tova-riše, zarotnike, ki se zovejo Collabona, Gu-dini, Trenta, Diotallevi in Ceccelli. Kralja so hoteli najprej ustreliti, potem pa so se odločili za bodalo. Acciarito je bil določen, da kralja zabode, a napad se mu je iz-jalovil.

Telefonična in brzozavna poročila.

Brežice 26. junija. Po trideset-letni borbi zmagali so Slovenci pri današnji volitvi v okrajni zastop prvikrat v skupini ve-leposestva. S tem je Slovincem v tej korporaciji večina zajamčena.

Dunaj 26. junija. Včerajšnja so-cialno-demokratska shoda, na katerih se je protestovalo proti nameravani

volilni reformi za dunajsko občino v prid krščanskim socialistom, nista bila tako obiskana, kakor se je pričako-valo. Vseh udeležnikov je bilo kacic 6000.

Praga 26. junija. Včeraj zjutraj ob pol 3. uri umrl je v Falknovu praški kardinal, knezo nadškof grof Schönborn v starosti 55 let in to vsled pljučnice. Kardinal Schönborn se je pri razkritju vojaškega spomenika v Kolinu prehladil, a je vzlic temu nadaljeval svoje vizita-cijske potovanja. V Falknovu je obležal. Poklicani zdravnik dr. Votava je pripo-ročal kardinalu, naj pozove profesorje praške klinike, toda kardinal tega ni storil, nego se je dal v roke nekemu dr. Baumgartnu, ki ga je zdravil po Kneipovi metodi. Dr. Votava je z ozi-rom na to izjavil, da ne prevzame no-bene odgovornosti za izid tega zdrav-ljenja. Včeraj zjutraj ob 2. uri so dr. Votavo zopet poklicali. Spoznal je, da kardinalu ni več pomagati in je sve-toval, naj se mu podeli sv. popotnica, kar se je tudi zgodilo. Kardinal Schön-born, brat bivšega pravosodnega mi-nistra in predsednika upravnega sodišča, je najprej v Pragi studiral pravo: Leta 1866. se je kot kirasirski častnik ude-ležil bitk pri Nachodu in Kraljevem gradu. Po vojni je začel studirati teo-logijo. Leta 1883. je bil imenovan ško-fom v Budějovicah in leta 1885. v sta-rosti 41 let knezo nadškofom v Pragi.

Praga 26. junija. Kardinala Schön-borna prepeljejo v Prago, kjer bo po-kopan v katedrali Sv. Vita na strani kneza Schwarzenberga. Pokojnik je volil polovico svojega premoženja če-škemu kolegiju v Rimu, jedno četrt stolni cerkvi Sv. Vita v Pragi in jedno četrt svojemu nasledniku.

Praga 26. junija. Shod, kateri je hotel dr. Edvard Gregor imeti včeraj v Chocenu, so razgnali socialni demo-kratje

Zagreb 26. junija. Pri včerajšnji slavnosti petdesetletnice književnega de-lovanja srbskega pesnika Zmaja Jo-vana Jovanovića je prišlo do ve-likih konfliktov in izgrediv. Ko so se udeležniki slavnosti vračali od službe božje v pravoslavni cerkvi v sokolsko dvorano, so bili napadeni in obmetani s kamni in z gnili jajci. Zvečer so se izgredivi ponovili. Ob 8. uri zvečer se začelo leteti kamenje v poslopje, koder se je vršila slavnost. Izgredivniki so tudi pri pravoslavni cerkvi in pri srbski banki pobili okna. Ker policija ni mogla sama napraviti miru, jej je prišel na pomoč bataljon vojakov. Vojaštvo je raz-gnalo demonstrante, izmed katerih je bilo jako mnogo aretovanih.

Budimpešta 26. junija. V današnji seji poslanske zbornice je finančni mi-nister Lukacs predložil zakon o davku na pivo in zakon o davku na špirit ter popolnilo zakona o bančnem privilegiju. Po tem po-polnilu dobé delničarji za vsako delnico po 22 kron odškodnine za leta 1908., 1909. in 1910., ako bi se privilegij l. 1907. ne obnovil.

Fatalist.

(Ruski spisal Ivan Turgenjev.)

(Dalje.)

X.

Dogodek, o kojem mi je Teglev pri-povedoval, je ob kratkem naslednji:

Razven strica, ki je zavzemal precej imenitno mesto, imel je v Petrogradu ne-koliko manj uplivno teto, ki je imela precej premoženja. Ker je sama bila brez otrok, vzela je malo deklico, siroto meščanskega rodu za svojo, dala jo vzgojiti in ravnala ž njo kakor z lastno hčerjo.

Ime ji je bilo Marija. Teglev jo je videl skoro vsaki dan. Stvar je končala se s tem, da sta se jeden v drugega za-ljubila, in se mu je Marija udala. Razmerje ni ostalo tajno. Teglevova teta se je grozno razljutila, zapodila sramoteč in grdeč ne-srečno dekle iz hiše, preselila se v Moskvo, kjer je pohčerala neko plemkinjo ter jo po-stavila svojim dedičem.

Marija se je morala vrniti k svojim sorodnikom, siromašnim, pijanosti udanim ljudem — tako jo je zadela trda in grenka osoda. Teglev ji je obljubil zakon in zdaj ni hotel držati besede. Pri zadnjem shodu

se je moral o dločiti; hotela je zvedeti res-nico — in izvedela jo je.

„Dobro torej,“ je dejala, „ako ne morem postati tvoja žena, vem, kaj me čaka.“ In od zadnjega razgovora je pre-teklo več kot štirinast dni.

„Nad pomenom njenih zadnjih besed se nisem nikdar motil,“ pristavi Teglev; „prepričan sem, da si je končala življenje, in ... nje n glas je bil, ki me je klical ... ona me je zvala k sebi ... spoznal sem njen glas ... ne preostaja mi drugega!“

„Zakaj se niste poročili ž njo, Ilja Stepanovič,“ ga vprašam. „Kaj je ne lju-bite več?“

„Gotovo, gotovo, ljubim jo še vedno strastno.“

Pri teh besedah, gospoda moja, sem začuden pogledal Tegleva. Spomnil sem se nekega mi znanca, prav pametnega moža, ki je imel prav grdo, bedasto in ubogo ženo, s katero je postal jako nesrečen. „Sigurno ste jo zelo radi imeli,“ vprašal ga je nekdo v moji prisotnosti. — „Nikakor ne!“ — „Zakaj ste se pa oženili ž njo?“ — „Zato!“ ... In naš Teglev strastno ljubi deklico in se vendar ne oženi; zakaj? No, iz istega razloga: zato!

„Zakaj se ne oženite,“ vprašam ga še enkrat.

Teglevove posebno zaspane oči begajo preko mize.

„To ... se ne da ob kratkem raztol-mačiti,“ začne obotavljaje se. „To ima svoje posebne razloge ... in poleg tega je meščanskega rodu, no, in moj stric, na tega moram nekoliko ozirati se.“

„Na strica!“ vzkliknem. „Kaj za vraga se je vam treba obračati za svojim stricem! Komaj da ga vidite ob novem letu, da mu častitate. Računite morda na njegovo imetje? Saj ima sam celo kopo otrok!“

Razvnel sem se bil precej ... Teglev se je zviljal in živa rudečica mu je oblila obraz ... nejednakomerna, marogasta ru-dečica ...

„Prosim vas, ne govorite mi o mo-rali,“ dejal je zamolklo. „Sicer se pa ne mislim opravičevati. Jaz sem kriv njene smrti in zdaj moram to krivdo po-ravnati ...“

Nagnil je glavo in umolknil. Tudi jaz nisem imel ničesar dodati. (Dalje prih.)

Poslano.*)

Ni navada, da se odgovarja na brez-imna pisma, in bi tega tudi nikdar ne storil radi svoje osebe, če tudi me neki tukajšnji zapeljan neznanec — baje do-mačin — prav nemilo obdelava ter mi očita sebičnost in brezobzirnost do revnej-šega ljudstva. To tako krivično kakor brez-miselno natolcevanje boli, tem bolj še, ker se z istim nepodpisancem niti ne morem zmeniti o stvari ter ga tako rešiti njegove zmote, posebno pa še, ker bode sleher-nemu tu znano, odkod prihaja ta zlobna in hinavska zapeljivost do nerazsodnega ljudstva in umetno hujskanje proti pošte-nim in za občni blagor gotovo bolj vnetim ljudem, kakor so pa taki brezsrčni zape-ljivci priprostega ljudstva. Kaj mislite, dragi pisec „Zagorjan“, da je že človek sebičnež in brezobziranec, če ne trobi v rog kakega kaplančka, kateri je od danes do jutri tu, in kateremu se dajete Vi zlorabiti, kakor slepo orodje brez uma in lastne volje, v njegove klerikalne spletkarije? — Jezite se, dragi brezimenec, ker sem se ponorčeval s tukajšnji m tolikanj „podjetnim“ kaplančkom Škrjancem; ali za Boga, pomislite le sami malo in morali se bodele pri zdravem do-mačem razumu z menoj vred norčevati, po-sebno če znate malo več krščanskega nauka, kakor ga pa zna ta dušni pastir, če namreč pomislite le samo besedi: kaplan in pa — stavbinski podjetnik. Vrh tega pa če še pomislite, koliko projektov si je že izmislilo to človeče, da privablja nerazsodno ljudstvo na svoje limanice, a še ni nobenega najmanje izvršil. Bodite prepričani, da smo kolikor toliko strokov-njaki v takih zadevah, gotovo bolj, kakor pa kak kaplanček pri stavbarstvu in tudi še kje drugje pri enakih rečeh. Toda če se norčujemo, tudi vemo, zakaj se norču-jemo. Vsak naj ostane pri svojem poslu! Krav ne redimo za ježo in konj ne more-biti radi mleka.

Pavel Weinberger.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo od-govorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Podružnica za Vuhred-marenberški okraj po g. župniku Jos. Černku 6 gld 50 kr. — G. cand. phil. Nachtigal na Dunaju mesto za spomenik rajnega Kunšiča 3 gld. — Podružnica na Teharjih 15 gld. — G. prof. dr. Svetina z Rožnika 5 gld. Podružnica za Rožek in okolico po g. provizorju V. Limpelnu na Ostri 12 gld 50 kr. — Moška podružnica v Prvačini po g. Fr. Andrišku 13 gld. 70 kr. Ženska podružnica v Črnomlju po g. blagajničarki Magd. Pezdirc 50 gld. — Po g. Mat. Senčarju nabranih 10 gld., katere je pri raznih prilikah zložilo veselo omizje jugoslovanskega dijaškega društva „Sumadija“ v Pragi. — Podružnica za Ruše in okolico po prvomestnici g. Emi Goršek 100 gld. — G. Bonač, založnik svinčnikov družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani, je poklonil družbi od svinčnikov 25 gld. G. Bonač je naročil izvrstnih cirilskih svinčnikov, katere toplo priporočamo Slovincem. — Ob enem se uljudno vabijo podružnice „sv. Cirila in Metoda“, ki se niso poslane letošnjih donoskov, da naj iste pobero o godu zavetnikov naše družbe. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Tržne cene v Ljubljani

dné 24. junija 1899.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica	10	Špeh povojen kgr.	85
Rž	8	Surovo maslo	90
Jčmen	7	Jajce, jedno	25
Oves	6 50	Mleko, liter	7
Ajda	8 50	Goveje meso, kgr.	60
Proso	9	Telečje	60
Koruza	5 50	Svinjsko	75
Krompir	3 30	Koštrun	40
Leča	12	Pišanec	50
Grah	12	Golob	20
Fižol	11	Senó	100 ko.
Maslo	1	Slama	—
Mast	70	Drva, trda	6 40
Špeh frišen	64	Drva, mehka	4 50

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padežina v 24 urah
24.	9. zvečer	733.7	17.6	sr. zahod	oblačno	—
25.	7. jutraj	734.9	13.9	sl. sever	dež	10.6 mm
	2. popol.	735.8	13.7	sl. sever	dež	—
	9. zvečer	736.9	11.8	sl. vzhod	dež	—
26.	7. jutraj	738.6	10.0	sl. svzhod	oblačno	—
	2. popol.	738.6	20.2	p. m. jug. obl.	obl.	30.0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 18.9° in 13.1°, normale: 18.7° in 18.7°.

Dunajska borza

dné 26. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 05 „
Avstrijska zlata renta	119 „ 45 „
Avstrijska kronska renta 4%	100 „ 15 „
Ogerska zlata renta 4%	119 „ — „
Ogerska kronska renta 4%	96 „ 15 „
Avstro-ogerske bančne delnice	914 „ — „
Kreditne delnice	357 „ 50 „
London vista	120 „ 47 1/2 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 92 1/2 „
20 mark	11 „ 78 „
20 frankov	9 „ 55 „
Italijanski bankovci	44 „ 45 „
C. kr. cekini	5 „ 87 „

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Guberjev virelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah. HENRIK MATTONI, Dunaj.

Išče se prostor za prodajalno

na deželi blizu Ljubljane.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“ pod „prodajalna“. (1123—5)

„Ljubljanski Zvon“

štev. 2 leta 1898 kupi upravnistvo „Ljubljanskega Zvona“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novo mesto in v Kodeljevo.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. jutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta-Krope. — **Proga iz Novega mesta in Kodeljeva.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Modro galico

(bakreni vitrioli) (21—144)

za škropljenje trt

oddajata še izpod dnevne cene

Kavčič & Lillog

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s štriletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarnjem, 1 krasna kravatna igla s similit-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2, ducata platnena žepni robec z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejših načone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manetnih, zavratniških in naprsnih gumbov s patentovano zaponi, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratak čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame najaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo štev. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1151—3)

G. Piccoli

dvorni založnik

Nj svetosti papeža

Leona XIII.

lekarnar „pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v

b (582—5)

železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani zmirom potrdili navedeno množino železa, so najbolje spričevalo ter dajejo največje poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nerazvorne in v sled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena pollitera steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki.

Izjava.

V štev. 143 „Slovenskega Naroda“ od sobote 24. junija t. l. bil je pomotoma v preklicu podpisan Fran Orehek. Mesto tega popravilam to danes in sem preklicavalec jaz:

Matej Orehek

(1178)

trgovec v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

obeh deželnih jezikov zmožen,

se vsprejme v trgovino s papirjem in pisalnim orodjem.

Pogoj je, da vsaj deloma pozna to stroko. — Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1156—3)

Parna cirkularna žaga

6 konjskih močij, sistem Hallovay, tudi za mlin porabljava in v dobrem stanju, se zaradi preselitve proda za samo 1500 gld. v Reki. (1176—1)

Informacije upravnistvu „Slov. Nar.“

Trgovskega pomočnika

in

učenca

vsprejme tvrdka

A. Zwenkel, Sevnica, Spodnje Štajersko,

Pismene ponudbe s sliko prosimo naravnost. (1164—3)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da pre vzemam in izvršujem točno naročila na kavo, čaj, olje, riž, makerone, delikatese, sadje, ribe, vina i. t. d.

Pošiljave v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 30 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljave se izplačajo vsakomur, posebno p. n. kromarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike razpošljam redovno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in samorej dajati blago po tako nizkih kupih, da se ne bojim konkurence. (637—61)

Tudi sprejemam zastopstva in vankeja posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan

v Trstu, v ulici San Francesco štev. 6.

Razpis.

(1177—1)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službe okrožnih zdravnikov

v sledečih zdravstvenih okrožjih:

- 1.) **Cerknica** z letno plačo 700 gld.
- 2.) **Kočevska Reka** „ „ „ „ 800 „
- 3.) **Železniki** „ „ „ „ 800 „
- 4.) **Žužembek** „ „ „ „ 700 „

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do 15. julija t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo pa se bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dné 20. junija 1899.

Café-Restavrant

zdravilišče

Bled na Gorenjskem.

Velika koncertna in plesalna dvorana; bralna soba s tu- in inozemskimi dnevniki, ilustriranimi časniki, konverzacijskim leksikonom; glasbeni in damski salon; kavarna z bilardom; velik, senčnat zdravilski park; vsak dan koncert stalne zdravilške godbe; Lawn-Tennis prostori itd.

Dobro založena klet s samo čistimi, pristnimi tu- in inozemskimi vini, izbornim pivom v steklenicah, eksportnim in iz soda, francoskim in domačim šampanjem in pristnimi likerji, najskrbnejša hrana z izbornimi jedili, za penzijo, po kuvertu in po karti servirano, kakor tudi brezgovorna postrežba naj mi donese zaželjeno priznanje p. n. obiskovalcev.

Posebno se priporočam p. n. izletnikom in slavnim društvom.

Z velespoštovanjem

Franco J. Tirmann
najemnik.

(1119—3)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Samo še do 1. julija traja razprodaja

pod nakupno ceno zaradi popolne opustitve trgovine

pri

A. Eberhart-u, Kongresni trg št. 6. (1155—3)

Naznaniam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld. „Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Aškerc: Islet v Carigradu, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kočbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwenntner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.